

SOLIH

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:
Orăștie Str. Gh. Barișiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui comitet de redacție.
Director: Dr. Alex. Herlea

Prin sacrificiu, abnegație și perseverență mergem sigur spre biruința cea mare de înălțare a celor mulți și umili pentru progresul țării și-a umanității.

A.

ABONAMENTE:
pe 3 luni . . . 30 lei — pe 6 luni . . . 60 lei
pe 1 an . . . 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 Lei.

De ce trebuie liberalii să mențină chestia Skoda

De când a îsbucnit chestia Skoda liberalii au căutat să o mențină în permanență în actualitate, — prin diferite mijloace.

Așa de pildă au inceput prin ancheta parlamentară, — prin raportul Bentoiu, au continuat prin procesele pentru controlul averilor la diferenți fruntași ai nostrilor și prin procese de la Casetă pentru răspundabilitatea ministerială. Toate astea acțiuni le-au inventat și le-au lăsat opiniunii publice numai peatră a mențină chestia Skoda, prin care ar fi dorit să lovească în integritatea morală a fruntașilor nostrilor și mai cu seamă ar fi dorit să arunce o umbră asupra d-lui Iuliu Maniu. Planul nu le-a succes, căci rând pe rând au sosit hotărârile Curții de Cassație, prin care au găsit justificată întreagă avere d-lui Mihai Popoviciu, — apoi aceea prin care dl General Chosky a fost achitat cu unanimitate.

Când au văzut că le alunecă terenul de sub picioare și că această înscenare urâtă, — urmează să fie demascată opinia publică, au recurs la talonul lor, la ceea-ce țineau el în tobă, drept săgeata cea mai veninoasă, — la chestia Skoda și au nume au deschis acțiunea publică contra d-lor Romulus Boilă, Iuliu Albin și alții. Aceasta era rezerva lor, fiindcă ea ținea să lovească direct în dl Maniu, dat fiind raporturile de înrudire între dl Maniu și dl Boilă. Interesul lor cel mare era să-l scoată răspunzător și vinovat pe dl Maniu.

Un lucru este sigur, că aceasta este acțiunea de sănătate împotriva partidului nostru și a d-lui Iuliu Maniu, și când au văzut cu nu ne-am lăsat intimidați, au desfășurat lupta pe linia aceasta, ca unul care la sfârșitul luptei, recurge la cele mai desperate mijloace, ultimele care bănuiesc că l-ar mai putea salva. Să iată de ce:

Cum vor putea oare liberalii să oculească discutarea în opinia publică a marilor afaceri ca ce e cu perimetrele petroliere, din care s-au înfruntat grupul H, — adecă grupul tinerilor liberali, acel care il mențin pe dl Tătarăscu, — apoi cum ar putea să acopere panama devizelor în care avea legături și vicepreședintele Senatului liberal, un anume Tony Iliescu

pe care de rușine a trebuit să-l absoalve din demnitatea ce i-au încredințat; dar cum ar putea să acopere marea panama „Cagero”, unde avea legături președintele senatului liberal Leonte Moldovanu, pe care deasemenea de rușine a opiniei publice, l-au absolvat de demnitatea ce a avut?

Iată de ce trebuie liberalii să mențină chestia Skoda, fiindcă altfel sărăci și pusti țara asupra lor, trăgându-i la răspundere peatră toate mușamaele și nelegiuiriile făcute sub domnia lor.

Dr. ALEX. HERLEA.

Declarația d-lui Iuliu Maniu în chestia Skoda

Ziarul „Dimineață” întrebând telefonic pe d. Iuliu Maniu, care se află la Viena, ce are de spus asupra acțiunei deschise împotriva dlui Romul Boilă — a primit următorul răspuns:

„E greu să mă pronunț de aci, dela distanță. Nu cunoșc doarul, nu cunoșc actele. Știu însă că este vorba de o inscenare miserabilă. Nu va izbuti, precum n'au izbutit nici celelalte, — a încheiat fostul prim-ministrul declarațiile sale.

Oricât s'ar încerca montarea unei noi ticălogii politice în chestiunea Skoda, oricât s'ar încerca anihilarea impresiei profunde pe care a produs-o achitarea lui general Choski la Curtea de Casătie și ori că s'ar încerca abaterea Privirilor lumii cinstite dela afacerile liberale cu devizele și Cagero și alte mari paname, uneltilor din umbră nu vor izbuti.

Noul nostru președinte din Arad.

In fruntea organizației naționale țărănești din județ Arad a fost ales președinte dl adu. Dr. I. Marșeu, fost prefect al acelui județ, — unul dintre vechii luptători ai partidului național, care în timpul din urmă a stat deoparte de frâmătările politice, bucurându-se însă de o deosebită considerație în întreg cuprinsul județului său.

Replica țărănuilui Huniedorean

De când cu partidele de dreapta, auzi vorbindu-se, că poporul nu-i educat pentru votul universal; poporului nu i-se căde dreptul de vot în măsura în care-l are, pentru că nu prîncepe lucrurile politice. Adevaratul motiv însă, pentru care ar dori acesti domni ca țărănuil să nu mai aibă drept de vot este, că țărănuil la alegeri, prin felul cum își exprimă votul, strică societatea domnilor și foarte adeseori, corecteză, în chip norocos, gândurile și planurile păgubitoare, pentru neam și țară, a acestor domni.

Alegerile partiale

din județul nostru, care au avut loc în 18 Februarie, au fost o viață și reală doavă despre înțelepciunea și conștiința datoriei, arătată cu prisosință de țărăni noștri. Atât de scene și momente impresionante s'au întâmplat la secțiile de votare, că ar fi păcat să nu pomenim unele mai pilduitoare, ca să le treacă pofta doctrinilor de dreapta și naționaliștilor de ocazie a mai arunca în fața poporului nostru acuzațiunile netemeinice și gratuite, că țărănuil nu-si stie prețui dreptul de vot, că nu-i în stare să-si dea votul după încrezut său.

Moții dela secția de votare Mihăileni

au dovedit, prin purtarea lor plină de demnitate, că nu numai înțelegerostul votului, dar au bărbăta cetețească să și lupte pentru afirmația lui.

Ce s'au întâmplat la Mihăileni?

La această secție aveau să voteze aproape 2800 moți. Guvernamentalii au simțit, că secția n'ar fi oamenii lor. S'au gândit, că ce ar putea face cu ei ca să nu influențeze rezultatul pe județ. Afirmație, s'au înțeles cu judecătoriul, ca să îngreneze operătorei votării și să lucreze, ca să se dea că mai puține voturi la a-

ceasă secție. Cum au planuit au și făcut și ceeace nu s'a mai întâmplat nici odată: la secția Mihăileni votarea a durat dela 7 ore dimineață zilei de 18 Februarie, până la 7 ore dimineață zilei de 19 Februarie, iar rezultatul abia la orele 12 ale zilei de 19 Februarie a putut publica.

Moții au stat zăua întreagă în ploaie și frig. Au stat și noaptea, care a urmat și n'au voit să părăsească secția de votare rână nu și-au dat votul acolo, de unde au crezut că le poate veni binele.

Am ascultat cu multă admirare aprecierile oamenilor nostri de încredere, de la această secție, cari n'aveau destule cuvinte de laudă pentru moții de la Mihăileni. Ne spuneau că au fost indemnizați să se ducă acasă, că nu-i lipsă să mai voteze; au fost amenințați, li-s'a înbiat beutură dacă se duc acasă, ei însă invariabil și hotărât se impotriveau și spuneau:

nu plecăm de aici până nu votăm; nu ne ducem de aici, nici trei zile, până nu ne dăm votul nostru acolo unde am chibzuit noi că se cade.

Oare această faptă înălțătoare și de-atâta demnitate a țărănilor dintr-o regiune săracă și expusă la toate nepotivirile, nu constituie un răspuns hotărât și o replică indestructibilă, că țărănuil înțelege dreptul de vot, îl preface și-l exercită cu atâtă seriozitate și hotărâre cum nu o fac aceasta mulți dintre intelectualii noștri?

Această faptă a moților dela Mihăileni și rezultatul general al alegerii din 18 Februarie este replica, pe care a dat-o țărănuil român tuturor afirmațiilor, fără temeu din ultima vreme ale acesta ziselor partide de dreapta!

Se vedem deci, cine va birui? Ei cu dialectica și minciuna sau noi cu conștiința și credința în puterea drepturilor poporului?

Verax.

Manifestația dela R.-Vâlcea

Importante declarații ale dlui Mihalache la R. Vâlcea.

Sâmbătă a avut loc la R. Vâlcea întrarea organizației partidului național țărănesc, cu care prijez s'a sărbătorit biruința dela Hunedoara și Mehedinți.

Au participat și dnii I. Mihalache și V. Potârcă, Dnă cuvântările dlui Dinu Simian și V. Potârcă, a luat cuvântul d. I. Mihalache, care a făcut următoarele declarații:

„Acestă sărbătoare este logodna noastră cu țara. În curând vom sărbători pe iarbă verde de primăvară și cununia. Zădănic încearcă

babele de pe băncile ministeriale să prelungesc iarna guvernării partidului liberal. Toată sfârșitul lor au ejuns la sfârșit prin victoria noastră dela Mehedinți.”

După ce face un istoric al luptelor partidului național țărănesc, dl I. Mihalache atacă vehement naționalismul turbașilor. Spune că i-a tratat în consecință. Ei au simțit cleștele de fier dela Mehedinți, l-am imbrăcat în cămașă de forță.

„Acești turbașii ne vorbesc de naționalism. Ei nu știu că naționalism

mul adevărat și serios e ca și ploaia care cade în sită pe acelaș pământ bun, plin de roade, iar nu ca ploaia vîjelioasă plină de grindină, care distrug totul unde cade.

Dl Goga și ceilalți tovarăși ai lui vor să ne învețe patriotismul. Duhelor, cari au huzuruit în timpul războiului pe plajurile străine sau la partea sedentară, vor să ne dea lecții. Ei nu văd că nici nu sunt altceva decât acele teleleici ale satelor, care după ce au trăit pe lângă garduri și prin sănjeni, iau la bătrânețe calea bisericiei și vor să facă fetelor morală. Si acele teleleici ale politicei românești îndrăznesc azi să ne dea lecții de naționalism și de morală. Revolta mea e revoltă față intregii împotrivă acestor nobrăzăji.

Dar și-au primit lecția merită și de vor îndrăzni să ceară un nou

Mehedinți, le vom da. Înfrângerea lor de râne va însemna moarte lor.

După ce oratorul combate dictatura, arătând semnificația și s-oputile ei, arată legăturile între Germania și măimăuțările noastre întoșii de acolo.

In cele din urmă, d. Mihalache declară că „nu ne vom lăsa surpuini“. Vom continua cu găzile jărgite, ducându-le la perfect onare. Nu vom renunța la ele, până când Tara nu va intra în făgăgul normal. Arma noastră ofensivă rămâne ideia și programul.

La sfârșit, președintele partidului național-îndrăzenesc arată că cel mai slăbit rol al găzilor fărănesti este propaganda pentru răspândirea catechismului său.

D-l Ghită Pop noul nostru deputat

Își ridică glasul în parlament în contra nelegăturilor făcute de perceptori

El trage la răspundere pe Ministerul de Interne și Finanțe

Dl Ghită Pop noul nostru deputat îndată ce-a ajuns în parlament și-a ridicat glasul în sedința din 9 Martie 1936 a parlamentului în contra actelor de răzbunare ale administrației și făcului din județul nostru.

Iată textul interpelării:

Dl Gh. Pop: Domnule președinte, am onoare să adresa domnilor miniștri de Interne și Finanțe o interpellare, privitoare la actele de răzbunare ale administrației contra alegătorilor, cari nu au votat în următoarele alegeri parțiale dela Hunedoara, pe lista guvernului.

Inainte de alegeri, candidatul guvernului, dl Romulus Miocu și-a prezentat, conform cu dispozițiunile legii electorale demisia din postul de prefect în care a fost numit din nou înădădă după insuccesul din alegeri.

Citit: Svonul public în județ anunță înainte de alegeri că demisia este formală, și că în caz de insucces, candidatul partidului liberal se va transforma îndată din nou în prefect al județului. Este sigur că în timpul perioadei electorale dl Dr. Romulus Miocu a exercitat și atribuțiile de prefect; domnul director al prefecturii Drăgan fiind însărcinat numai de formă cu girarea afacerilor. Îndată după alegeri în regiunea Măhileni și nordul județului, numeroase lucruri ale locuitorilor, sechestrare la primării, au disperat din locurile primărilor, fiind probabil lupte de funcționarii cari avuaseră grija la prealabil, să elibereze oamenii, chitanțe de vînimire.

In Valea Jilului urmăriile fiscale au degenerat în adevărat vandallism. Administrația financiară din Deva a trimis perceptiile plicuri sigilate, cuprinzând numele și numărul de aleselor spre răzbunare, bănuite de a nu fi votat pe candidatul de la guvernul, pe actualul prefect Miocu.

Zeci de unelele meseriajilor, mobilele cetățenilor, mărfurile negustorilor din Petroșani sunt ridicate și date cu căruță. Se fac sechestrare pentru datorii prescrise. Încă înainte de aşezarea nouilor impuneri se urcă impostașile și taxele.

La Livezeni se sechestră vitele, se sparg cămăraile celor absenți de acasă. Toți agentii dimprejur concentrati desfășoară o tercere de nedescris...

Dl C. Bursan: Pentru ce să desfășoară astăzi teroare acoară, căci zăcol, la Livezeni și Petroșani, au avut mai multe voturi ca dv? Pentru ce desfășoară această teroare? Ca să vă dea un succes de tribună?

Dl Gh. Pop: Răzbunarea nu alege.

Domnul Bursan, dar eu vă întreb, cum se face că dv, în doi ani, și-a făcut în județ scutiri de impozite de 50-60 de milioane, nu la oamenii nevoiași, ci la oamenii bogăți, în cea mai mare parte.

Liberalii se răzbună

Tărani din plasa Hațeg și Sarmis-ghetuza se plâng, că noui prefect care-i tot cel vechiu, a dat ordin să se oprescă teasurile de stors uciu de semință. Motivul pentru care sunt opriți este, că trebuie să plătească o taxă, care acum li s-a pus.

Apoi aic tărani, că de ce acăstă taxă li pusă numai în scete plase, că în celealte nu se aude de ele?!

Bogățeama Dl prefect ca prieteni să le aplice oamenilor pedepse de răzbunare nu numai materiale, ci și de cele duhovnicești. Vrea, poate, prin acest opriș, să-i facă pe oameni să nu poată posta.

A lui va fi deci, și ponozul și păcașul, dacă-i adevărat că face lucruri de acesta!

Mehedinți, le vom da. Înfrângerea lor de râne va însemna moarte lor.

După ce oratorul combate dictatura, arătând semnificația și s-oputile ei, arată legăturile între Germania și măimăuțările noastre întoșii de acolo.

In cele din urmă, d. Mihalache declară că „nu ne vom lăsa surpuini“. Vom continua cu găzile jărgite, ducându-le la perfect onare. Nu vom renunța la ele, până când Tara nu va intra în făgăgul normal. Arma noastră ofensivă rămâne ideia și programul.

La sfârșit, președintele partidului național-îndrăzenesc arată că cel mai slăbit rol al găzilor fărănesti este propaganda pentru răspândirea catechismului său.

Fruntașul nostru Urs Todor a fost împuns cu baioneta de jandarmi

Teroarea perceptorilor și a jandarmilor se deslăunure cu mare furie în întreg cuprinsul județului ca o răzbunare pentru cădere în alegeri a prefectului Miocu.

In atențunea Ministerului de Interne și Finanțe

Fruntașul partidului nostru național-îndrăzenesc din plasa Geoagiu d. Urs Todor din comuna Rapoltul-mare ne scrie o scrisoare pe care o reproducem mai jos în întregime spre a vedea opinia publică și ce-i în drept cum este tratat poporul de jos căci în unele locuri oamenii sunt tratați mai rău ca cainii sau ca robii.

D-sale Dlui

Dr. Alexandru Herlea

președintele partidului național-îndrăzenesc din plasa Geoagiu și director al zilei „Solia“

ORĂȘIE

Subsemnatul Urs Toader din comuna Rapoltul-mare, vă aduc la cunoștință următoarele întâmplări triste, ce am petrecut cu dñii agenti de urmărire dela percepta din Simeria Mare, jud. Huedin și cu jandarmii din comuna Roșiori.

In ziua de 28 Februarie 1936, pe la orele 16 după masă, au venit agenti în Conac Aurel, însoțiți de agentul Nedelcu Petru, cassarul comună Rapoltu și însoțit de agentul Dănescu Pavel cu un fruntaș, subprimarul Magda Avram și guzarii comunali. Eu uciând la patru în cu tea mea să îmi fac o săptămână, cum lună, agenții vin la mine să zic bani să le faci, eu în timpul acesta mă bag în casă și eu am împrumutat dela un vecin al meu 100 de lei și le dău, tot în acest timp mă forțez să le mai dau 100 lei, total 200 lei și îmi spun că mai am de plătit 18 lei, atunci agentul Nedelcu Petru spune că îmi ridică hainele din casă, deschide lăda și scoate 2 părtări și o îmbrăcăminte a nevestei. Eu l-am rugat, d-l agent să mi hainele și să-mi sechestrui pentru suma de 18 lei și spune-mi că în cât timp să-l plătesc această mică sumă, atunci spune: „Ie duc, nu îți le las, înjurându-mă de Dumnezeu, că eu sunt naționalistul hămare. Agentul îmi ia hainele să plece, eu mă opun și nu le hâinile să le ridice, atunci agentul Nedelcu mă pris de gât și în cealătă mană și ne revolțează, și-mi promite că mă pușcă. Eu atunci de frică m-am sunat că să mă scap și d-l Sergent a sărit în avărie agentului, Luând arma să dea la mine în piept, eu a funcție reținându-mă afară, văzând că încarcă arma în casă, am ieșit afară în curte și mor somat că mă împușcă. Eu însămătă de frică că mă pușcă, am luat coesa de apărare și după ce nu a mai sunat arma îndepărtă spre mine, iară am pus-o la loc de unde am luat-o și am intrat în casă. Întrând în casă a tras ușa după mine, iară jandarmul-sargent aruncându-se după mine, mi-o spart ușa cu baioneta și a intrat după mine. În acest timp apare șeful postului, Muntean Gheorghe și cercetând cazul întâmplat, iară șeful postului îi spune agentului să luceze după lege, să facă sechestrul și în timp de 15 zile nu va plăti suma arătată, să pot ridica obiectele

sechestrare și au ieșit din curtea mea afară, căci s-au convins că eu fiind om cu stare și cu cinste în comună să nu facă batjocură din familia și hainele mele, pe care au voit să le ridice și să le ducă la Percheie în magazinele lor ca să le mențe sobolanii, atunci când le-am dat 200 lei și mai aveam o restanță numai de 18 lei.

Ca o continuare a celor întâmplări, vă aduc la cunoștință d-l următoarele în ziua de 8 Martie 1936. Au venit la domeniul meu pe la orele 9 jandarmul-sargent Dănescu Pavel dela postul din Rapolt și mă chiamă la post. Eu îi răspund, vin la post numai să me gem pe la primarul să meargă la post ca să asiste la Procesul verbal, iară sergalul răspunde că primarul este la post, eu i-am spus că prima dată mergem la el și dacă nu-i acesea mergem la post, iar când am ajuns în fața primăriei, a încărcat arma în dosul meu și mă somează și mă încușă să merg la post. Eu văd pe primarul la o distanță de 30 metri față de noi, își adăpta vîtele. Am mers acolo rugându-l ca să vină la post cu mine într-un așa la procesul verbal. Primarul mi-a promis că vine numai să ducă vitele în grăjd. Iară când să plecăm la post, a sosit femeia primarului și spune că l-a rugat să noteze să poată escăpa la primărie. Primarul răspunde că mă duc la înfațirea primăriei și înțelege că primarul a întărit, spunând să păsim mai frică, iar la o distanță de 35 m. au aruncat cu picioarele în dosul meu și mă atins în picioare, sunându mi să merg mai iute. Eu astăzi ca să vină primarul, atunci aruncându-mă de partea locuitorului Meșterea la luon și locuitorul ieșind afară cu înțeaga familie sa, atunci să împăla mă la gât, eu m'am retrăs de el din măni, atunci aruncându-se din nou cu arma la mine în piept și cu picioarele la testicole, adeca partea bărbătească, și din nou m'am retrăs napoi, iar el purând bejonașa pe armă, mă spune pe trei locuri cu ea. În zgombatul nostru a ieșit toată strada, strigând oamenii să nu mă omore, iară el trăgând în zătorul armei a intrat cartușul în detunatură să trăgă, în acest timp egind dl notar, insotit de dl primar și sunând să nu mai deie în mine, am continuat drumul împreună cu primarul, spre postul de jandarmi, spre a mi se înțelege. După închiderea procesului verbal m-am reîntors acasă, iar în timpul nopții, de durere și spaimă, nu am mai putut vorbi, în acest timp trimisând o femeie la moșia comunală, și ind mai multe persoane în casă, mi-a făcut frică și abia după 5 ore am putut vorbi iară. În acest timp am trimes și după medic în Simeria, care mi-a eliberat un certificat că sunt răiat de un corp ascuțit, adeca de baioneta jandarmului, — rugându-vă să o publicați și să o aduceți la cunoștința Tării și ceteror la drept.

Urs Todor.

Comemorarea reginei Carmen Sylva la Orăștie

In seara zilei de 7 Martie a fost comemorată regina Carmen Sylva în cadrul unui festival aranjat în sala festivă a liceului „Aurel Vlaicu“.

Programul festivalului a fost susținut de elevii ambelor școală medie cu real succes.

Punctul principal a fost conferința dlui Aron Demian, harnicului și neobositul director al liceului nostru,

care cu cunoștuța competență, a evocat momentele impresionante din viața reginei Carmen Sylva, cu multă succesiune că publicul, în loc de oboseli, a simțit o adevărată recreație foalătoare, cuvine-se deci, laudă și mulțumire celor cari s-au oprit. Dl Demian, cu această conferință și-a căștigat încă un titlu la recunoașterea lo poartă publicul din Orăștie,

Guvernul liberal nu mai vrea să vină în ajutorul creditului din Ardeal

Bisericelor le dă numai bonuri în loc de parale

După cum se știe, acum o jumătate de an s'a finut o mare adunare la Cluj numită Congresul economic al Ardealului. — În această adunare s'a protestat pentru viiregia cu care au fost tratate băncile din Ardeal de către partidul liberal. S'a cerut enuma ca și băncile din Ardeal care au avut un rol în viața națională și culturală a provinciei noastre să se bucură de un ajutor egal cu cel care s'a dat de către Banca Națională băncilor liberale din vechi regat. — Au cerut aceasta ca să poată restituiri și depoziților din Ardeal o cotă mai mare și ca bieții depozitori să nu piardă așa de mult, mai cu seamă că în Ardeal principali depozitori sunt cele două biserici românești și fundațiile culturale.

Guvernul liberal a și trimis la acest congres economic un ministru al său care a promis că va împlini dorința

exprimată în congres și că mai cu seamă se va restituui totă depunerea bisericilor, ca ele să se poată spăca de edificări sau renovări.

Tot Ardealul așteptă o vreme lungă, dar văzând că nu mai vine ajutorul dela Banca Națională au început să se intereseze că cei cu propunerile liberalilor și au aflat că cu greu liberalii au hotărât ca Banca Națională să ajute depozitorile bisericilor, restituindu-le diferența însă numai cu bonuri, — ceea ce înseamnă o mare bătaie de joc față de bisericile noastre căci dacă o biserică de ex are de primit 1 milion lei va primi milionul însă în bonuri care de fapt nu face mai mult de 250 300 mii lei, — ceea ce nu le poate fi spre nici un ajutor bisericilor noastre.

Săracile biserici care au luptat pe vremuri și ne-au finisit una strânsă întru românism la ce batjocură am ajuns din partea liberalilor. x. y.

Pactul guvernului cu minoritarii

Este știut și de toată lumea cunoscut pactul pe care l-a încheiat guvernul cu minoritatea maghiară și săsească din județul nostru, în vîderea alegerii din 18 Februarie 1936.

Minoritățile s-au coborât la Târgu-Mureș cu guvernul, ca să obțină unele avantajii și să și poată salva omeni, care în ultima vreme, au fost victime guvernării liberale. În guvernul a făcut acest pact ca să-și asigure voturi mai multe.

Se pune și trebuie să se pună întrebarea, că cine a avut perdere pe urma acestor targueli de ocazie. Mulți vor da din umeri și vor zice că ce rost mai are o astfel de întrebare.

Ca să se vadă acest lucru și ca să se înțeleagă publicul nostru deplină imoralitate a acestor felii de targueli, voi arăta anumite lucruri dela Orăștie, în legătură cu această problemă.

Inainte cu un an, au fost date afară de la primăria din Orăștie doi funcționari superiori minoritari, la adăpostul curentului de opinie publică, răsuorit de țara zisele partide de dreptă. S'a întâmplat să fiu prezent la o conversație între dl Secărea, pe atunci președinte de comisie intermară a orașului și dl prefect Mioc. S, dl Mioc afirma, că nu și vor mai pune piciorul în primărie acelilor minoritari. Nu se ștă de alegeri.

După acele întâmplări am avut întâmplător, convingere și cu un minoritar, să de frunte, din orașul nostru, care n'avea cuvinte de revoltă față de actele prefectului Mioc. S'affirme că nici odată nu vor uita aceste lovitură date minoritarilor cu atâtă brutalitate și fără menșiment

legal. Iată nu prevedea că vin alegerile.

Au urmat alegerile. Minoritarii au votat cu guvernul, iar guvernul, fără nici o zăbavă, a repus pe minoritari la slujbă.

Cine a pagubit din această afacere?

Funcționari români, care un an de zile au trăs în jig singuri. În loc de un minoritar ca un român, a trăs în jig biețul funcționar român cu tricolorul prăsărit în locul minoritarului. Si a mai pagubit cineva; românii din Oraștie și între acești sunt și români liberali. Pentru că, acum va trebui să se plătească salariul acestor doi funcționari și pe vremea când n'au fost lăsați în slujbă. Si abună seamă, că plata nu se va face din casă partidului liberal, ci din a bătăiei primării din Orăștie, care larăș va fi nevoit să amâne realizările românești încă pe câțiva ani.

Prin urmare după această nechuzință a liberalilor și după această politică lipsită de hotărâre și demnitate, tot noi români tragem scurtălar și învîrnut și minoritarii se felicită că s'a ivit ocazia, când și-au putut aranja socotile pe spinarea noastră.

Ar fi însă vremea să înțeleagă minoritarii, că la baza acestor targueli este multă imoralitate și odată se vor răzbuna aceste fapte și vor fi puse la scădență, deodată, toate polițile trase asupra poporului român timp atât de îndelungat.

Verax.

Eugen Grosz a fost adus în țară

Eugen Grosz a fost adus acum câteva zile în țară, spre a fi tras la răspundere de către justiție, pentru potologii săvârciște ca director al societății Cagero, din care au făcut parte mai mulți fruntași liberali, în frunte cu dl Leonte Moldovan, fostul președinte al Sfatului.

Dela graniță și până la București Eugen Grosz, a fost păsat tot timpul de oamenii siguranței, ca să nu se poată apropia nimănii de dansul. Înălțat ce a sosit la București, el a fost dus la Siguranța generală, unde a fost închis într-o chilie, Judecătorul de instrucție l-a luat apoi la între-

bări, pentru a lămuri amanunții cum s'au făcut afacerile cu devizele.

Grosz a răgădui în mare parte învinuirile aduse, spunând, că el nu s'a preocupat de lucrările mărunte, ci numai de cele mari.

S-a spus, că Grosz a început deja să facă mărturisiri despre vina ce îse dă pe față toate persoanele care au fost amestecate în afacerea cu devizele, astfel că în curând Țara îi va cunoaște pe nume pe acei mataatori liberali, că și au fost în legătură cu Grosz și că și au pagubit țara cu statele milioane.

Dihonia liberalilor din județ Sau cum se află între ei după alegeri

Între liberalii din județ este mai mare dihonia ca oricând. Astfel până ce existau mai înainte grupurile și clauze de interes care nu mai există decât politică pe cont propriu, individuală. — Așa dl Mioc este furios pe toată lumea și mai ales pe cei mai apropijați prieteni ai lui pe cari li bănuiesc că nu i-ar fi dat tot concursul în aceste alegeri. Conul Costache Bursan ca nu cumva Mioc să-l bănuiască de vreo lucrătură și-a strâns revoțat mobilierul și-a abzis locuința din Hunedoara și a plecat, — zice-se definitiv. — Mioc îosă nu s'a lăsat convins de acest săgument teatral și fi cucerită mai departe sinceritatea concursului ce i-l a dat pentru eșecul suferit. Dl Dr. Fulop — alias Dezso bácsi, — ai impresia că amușit dintr-o dată, stănumai și se minunează că nu-i vine să cred că ce s'a întâmplat, în „paradisul“ liberalismului din plasa Hunedoara,

Dl Mircea Oprea îi înjură pe toți și-i asigură că dacă el ar fi condus

alegerile Miocu n'ar fi căzut așa de rușinos și că opinia publică ar fi fost mai blândă față retozitunile și mijloacele „civilizate“ care le-ar fi aplicat el. — Fratele Iuliu Nastă a renunțat toată vina asupra ministrului de finanțe care le-a făcut hatărul și-a suspendat executările fiscale pe tot timpul campaniei electorale, deslegând copoli fiscului din lanțul oprelistei de abia la 19 Februarie adică o zi după alegeri. De altfel așa se explică de ce sunt să se fișă măști în județul nostru și de ce s'au aruncat din nou cu atâtă furie la incasarea impozitelor. Ceilalți călușuri liberi și de pe la sfârșitul listelor stau pe coadă și schelălă și pagubă.

Ier Taica Ion Vulcu cu patriarhia și „bonhomia“ lui răde în pumnii și se bucură că în aceste alegeri n'a fost amestecat în sandramaua care s'a dat peste cap.

Înțeleg liberalii între ei și ce solidaritate perfectă este între ei.

C. D.

Hitler a stricat contractul de pace și a declarat Germania desfăcută de orice obligații

Lumea întreagă privește cu îngrijorare și de pretutindeni răsar temeri, că nu cumva să se repece iarăș cea ce a fost în anul 1914.

O săptămâni trebuiesc doar și din nou se va aprinde toată Europa.

Această învolburare a fost principială de pasul — — — — — lui Hitler, care a vestit în Sâmbătă trecută lumea întreagă, că Germania nu se mai simte legată de contractul de pace dela 1918 și de aceea își reia deplina libertate și

ocupă cu armata făția de pământ numită Renania, o zonă neutră în care potrivit contracului de pace nu ar fi îngăduit să stee nici un picior de soldat, ca hotarele Franței, dealungul cărora se întinde Renania, — să nu poată fi cu nimic tulburate.

Franța imediat s'a adresat Ligii Națiunilor și statelor care au îscălit tratatul dela Locarno și acum se asteaptă cu mare înfrigurare hotărîrea acestora spre a se vedea dacă va fi sau nu războiu.

† Samoilă Dăncesc Vida.

Vineri, la 28 Martie 1936, s'a stins din viață în comuna Tămășova Samoilă Dăncesc Vida, unul dintre fruntași și stâlpii partidului nostru. El a trecut spre cele eterne în floarea vieții bărbăteschi, fiind numai de 46 ani. Defuncțul a fost fiul lui Moș Dăncesc Vida, președinte de onoare al partidului nostru din acea comună.

Înmormântarea a avut loc în ziua de Dumînicoare 8 Martie, la orele 2 d.m., la care înmormântare au asistat cel puțin 1000 de persoane, venite din toată plasa Oașiei, aproape din fiecare comună. Serviciul divin a fost celebrat de un sobor compus din 4 preoți și anume: pă. Andrei din Căstău, pă. Viță din Dâncușnic, pă. Stefanie din Sereca, fiind preoți Strein și pă. Ioan din Dăncescu, care a și slăbit pungăricul. A mai vorbit și dl prof. Samoilă Ciument din Oașie, care împreună cu dl Dr. Alex. Herlea, au reprezentat partidul nostru național-țărănesc la această înmormântare.

Noi familiei fruntașe și numeroase, îi dorim măngăiere și zicem Dumnezeu să-l țăruiește pe defunct cu cei drepti.

† Ocos Aron Baronu.

Vineri, în 6 Martie 1936 a început din viață unul din reprezentanții comunei Sânt-Andrei. Ocos Aron supranumit Baronu, care prin felul lui de om și-a câștigat vrednicie, să-i facem aci o pomenire. El a fost unul din acei puțini, care formează tipul original al țăranului român înțelept și statoric în propusele sale. Caracter ferm și deschis, el nu cunoștea nici limbajul nici laude mincinoase ci spunea și boala lucrările pe față. Sub regimul maghiar a

avut tot curajul și mărturisi sentimentele românești pe față și de-a fi făntăuți abuzurile administrației de stunci. Conscient de drepturi și de date înțelese deosebit pentru treburile și interesele generale ale comunei sale. Cea mai mare mândrie a lui a fost de a-si administra averea, care i-a creat o bună stare materială, dintr-înțeles de la început. Cea mai mare mândrie a lui a fost de a-si administra averea, care i-a creat o bună stare materială, dintr-înțeles de la început.

Mulți țărani dar și mulți domini îl puteau lua de model pe decedatul „Baronu“, în ce privește statonica în credința politică. A părisit viața părintească la vîrstă de 75 ani, dar niciodată nu s'a gândit nici pe o clătită, să-si părăsească partidul, în care s'a născut și la care înea cu sfântă convingere, că e singurul partid chemat, să înalte soartă și a țăraniului român și prin ea binele țării. Succesoriile lui, copii și nepoți, vor avea titlu de mândrie în memorie, ce o lasă după sine Ocos Aron. Îl zicem și noi: Odihnească în pace cu sufletul lui așezat între ale celor drepti, căci bună luptă a luptat.

,Cercul Studenților Hunedoreni Bucureșteni“, „Aurel Vlaicu“, și-a înlocuit în adunarea generală din 24 Februarie crt. următorul comitet:

Președinte: Alexandru Georgioni. Vice-președ.: Nicolae Andrițoiu. Secretar gen.: Gheorghe Urdea. Secr. de sed.: Gheorghe Cigăreanu. Cassier: Viorel Suciu. Bibliotecar: Vasile Berinde.

Membri în comitet: Ioan Vlad, Nicolae Savu, Ilie Moșic. Censori: Ioan Mesarosiu. Nicolae Rodeanu. Nicolae Văidean.

Din isprăvile liberalilor

Am primit următoarea scrisoare dela niște oameni năcăjiți și batjocoriți de liberali.

Subsemnatul Almășan Nicodin, Almășan Matilda și Borca Ana își locuitorii din Orăștie, în ziua de 5/III 1936, am plecat cu trenul de dimineață la ora 7.45 la Deva, la Spitalul județean. Într-o săptămână mea Almășan Matilda suferă de tuberculoză, am vrut să o duc la spital pentru a o interna.

Însă căd am ajuns în gara Deva ne-am dat jos din tren și imediat am fost arestați și duși la chestură fără să știm pentru ce cauză.

Acolo ne-a întrebat ce căutăm la Deva. Dna Borca Ana a zis că am mers la Spital, ea și soția mea și dacă nu credeți vă rog să mă duceți la spital pentru a mă constataz, întrucât am mai fost internată la spital, lucru care l-a și făcut. Însă acolo ne-a dus un sergent și cu el agent Oteanu.

N-am intrat bine la spital și au zis

la dl Medic ca să-mi facă vizită rapidă că sunt bănueli de 15.000 lei furt.

Auzind Dl medic Cozma că e vorba de un furt atât de mare, peste haine mi-a făcut vizită și au zis că nu am nimic adică nu sunt bolnavă. — Așa că m'a dus înapoi la Chestură și au început să ne bată.

Pe urmă văzând că nu avem nici o vină, n-a trimis la legiuine de jandarmi pentru că Borca Ana a zis că merge la dl primprocuror să reclame.

Pentru ca să nu mergem să reclamăm ne-a trimis la legiuine și deacolo ne-a trimis din post în post până la Orăștie.

Când am ajuns la Poliția Orăștie nici nu s'au interesat de noi ci ne-a lăsat până la ora 10 seara.

Dacă un băiețel muncitor merge sămbăta să-si cumpere de măuncare și duce la poliție, și le face mizerie.

ȘTIRI

PROPRIETARI POMILOR rodiitori sunt datori ai curăță de omizi, cei aflați că nu au curățat omiziile vor fi date în judecătă. Se va face un control riguros atât în oraș cât și în livezile de pomi.

Şeful comisariatului
Secarea loan.

Şeful Bir. Adm.
Emil Roșca.

CONVOCARE. Onorabile Membre ale Societății Femeilor Române din Orăștie, sunt rugate a lua parte la adunarea generală a societății care se va ține în ziua de Joi 19 Martie 1936 la orele 16 (4 p. m.) în localul atelierului societății.

Comitetul.

Convocare

Onor. Membrii „Reuniunii Meserișilor Români” din Orăștie, în conformitate cu art. 14 din statut se invită a lua parte la:

Adunarea generală ordinată

care se va ține Duminecă 22 Martie 1936, la orele 3 p. m. în localul Reuniunii (Palatul Bănci „Ardeleana”) — cu următoarea,

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul censorilor.
3. Raportul cassarului.
4. Descarcarea Consiliului de administrație și cenzorilor de gestiunea anului 1935.
5. Raportul secretarului.
6. Aprobarea bugetului pe anul 1936.
7. Raportul președintelui.
8. Eventuale propunerii.

În caz că la ora 2 p. m. nu se va prezenta numărul corespunzător de membrii, pentru a aduce hotărâri valide, adunarea se va ține în aceeași zi și în același loc la orele 4 p. m. fără considerare la numărul membrilor.

N. B. — Domnii care doresc a controla gestiunea anului trecut să poftescă la Dl cassar Vasile Budoiu unde le stau la dispoziție scrisele.

Orăștie, din ședința comitetului judecătării la 20 Februarie 1936.

Președinte, Secretar,
D. Martin, Gh. Bălan.

A MURIT O SORA A M. S. REGINA MARIA. La începutul acestei săptămâni a murit la Langerburg în Germania sora cea mai mică a M.

S. Regina Maria, Mare Ducesă Victoria. Maiestatea Să se află la căpătaiul bolnavel din săptămâna trecută unde a fost chemată telegrafic.

D. IULIU MANIU A PLECAT LA Viena. Dămîneacă (1 Martie) dimineață, d. Iuliu Maniu, a plecat la Viena. Acolo se va întâlni cu prim-ministrul Cehoslovaciei. De aici se spune că în decursul călătoriei se va întâlni cu un fost primministru francez și cu alii băi băi de seamă. Aceste întâlniri ar fi în legătură cu un plan al dsale pentru o colaborare a mai multor țări europene.

PREȚUL VINULUI. După știrile sosite la ministerul agriculturii prețul vinurilor loco podgorie se mențin aceleași. Vinurile de calitate inferioare se vând cu 20 lei decalitru.

La Buzău vinurile bune se vând în detaliu cu 6 lei litrul.

În podgorii, prețurile de detaliu, sunt între 3—5 lei litrul.

PREȚURILE CEREALELOR. Grâu Brâila, 78 kgr. la hectolitru, cu 3 la sută coruri strene, se vinde cu 55.000 lei vagonul, predarea linie port.

Orez 60—61 kgr. la hectolitru, cu 3—5 la sută coruri strene, se vinde cu 25.000 lei vagonul, predarea linie port.

Porumb Muntenia, 18—19 la sută umiditate, se vinde cu 24.100 lei vagonul, predarea linie port.

Porumb dinte de cal, lei 24.000 vagonul.

Rapită sălbatică, cu 8 la sută coruri strene, lei 45.000 vagonul, predarea linie port.

Sămânță de cânepă, se vinde cu 52.000 lei vagonul, predarea linie port.

Sămânță de în, se vinde cu lei 75.000 lei vagonul, predarea linie port.

Secara 70—71 la hectolitru, cu 5 la sută coruri străine, se vinde cu lei 40.000 vagonul.

CÂT SE FUMEAZĂ IN CEHOSLOVACIA. Regia de tutun din Cehoslovacia publică bilanțul veniturilor pe anul 1935 arătă că din vânzarea țigarelor și a tutunului s'a încasat sumă de 1 miliard 651 milioane coroane ceho (o coroană cam 5 lei) din care s'a vărsat ca venit la stat 1 miliard 160 milioane.

DE CÂND SE FUMEAZĂ ȚIGĂRI CU HÂRTIE. Până acum 100 de ani se fuma numai din pipe sau din țigări groase. Îmbrăcate tot în foi. Cam pe vremea aceea, un soldat și-a pierdut pipa și neavând cu ce fuma și a înfundat un cartuș cu tutun. I-a trezit atunci prin cap că ar fi bine să facă țigări mici că cartușul. Si fiindcă din foi de țăbac se fac mai bine țigări mari a întrebuințat hârtie pentru țigările mai mici. Obiceiul acesta, din Anglia, s'a răspândit în întreagă lumea.

HOȚI DE BISERICI. În noaptea de 22 Februarie s'a furat din biserică gr. cat. din Cicârlău (jud. Satu-Mare) o sumă de bani. Hoții au pătruns în biserică, pe care au deschis o chei falș și aici au spart un dulap din care au luat banii. Datăcă zile de cercetări hoții au fost prinși. Ei sunt Gheorghe Cicio și Ioan Săbău, amândoi d.n. Vîma Turului. Hoții au fost înaintați întribunalului ca să primească răspîndă pentru fapta lor.

CARNEȚELE DE CĂLATORIE. I. O. V. Se face cunoscut că vechile carnete de călătorie ale invalidilor, orfanilor și văduvelor au fost prelungite până la 1 Aprilie. Ceice nu și-au scos altele noi, până atunci să-si scoată.

MISCĂRI COMUNISTE IN BUCUREȘTI. Cu prilejul judecătării procesului făcut comunistei Ana Păunescu tovarăși de-ai ei au încercat să facă manifestații pe străzile din București. Ei au fost însă împriștiati de poliție.

CĂȚI LOCUITORI ARE ITALIA. Se știe că între pricinile adevărate ale războlului din Africa, e și faptul că italienii nu mai pot trăi în țara

lor, sunt prea mulți și pământul țării nu-i poate hrăni pe toți căci în mare parte e muntos. Ca să veДЕJU adevarata stare de acolo, e bine să se știe că Italia e cu puțin mai mare decât țara noastră. Dar are 43 de milioane 535 de mii locuitori, de două ori și mai bine decât noi, cu toate că pământul lor nu produce cît al nostru.

ACUM POȚI VEDEA CU CINE VORBEȘTI LA TELEFON. S'a dezoperit, încă înainte vreme, un aparat, cu ajutorul căruia poți vedea persoana cu care vorbești la telefon, ori unde ar fi ea, la alt oraș, sau în altă țară. El a fost instalat la toate telefoanele dintre două orașe din Germania. Adeacă toți nemții cărui vor vorbi la telefon într-un oraș cu cineva din celalalt oraș, vor putea vedea pe acela cu care vorbește.

ARESTAREA UNEI BANDE DE TIGANI HOTI. Poliția din Cluj a arestat nu de mult o bandă mare de tigani, care săvârșiseră în Cluj și prin împrejurimi mai multe hoții, în total au fost arestați vreo 50 de tigani și fănci.

De vânzare

Un taur de vânzare, de 1 an și 2 luni, rasă zimernal, se află de vânzare la.

Costa Nic.
din MĂRTINEȘTI

Casă de vânzare.

Casa Reun. Meser. Rom. Orăștie aflată în colțul Str. Șaguna și Gh. Cogbuc, vis-a-vis de edificiul Postei, se vinde în condiții favorabile. Casa și terenul e destul de spațios pentru două case, anume cu o poartă în Str. Șaguna, iar la două unde se află de prezent. Astfel se vinde și în două părți.

Doritorii a se adresa D-lui:

DUMITRU MARTIN,
preș. Reun.

De vânzare:

Un taur de 1 an și 1 lună, rasă zimernal, în perfectă stare de săcătate, vizitat de medicul veterinar și aprobat, se află la:

Lup Petru
din BORCEA-MARE.

Atenționel!

Subsemnatul aduc la cunoștința Onor. public din Orăștie și jur, căci cu 1 Martie a. c., mi-am mutat atelierul de legătorie de cărți din Calea I. G. Duca 20, în

Piața „Ardeleana” Nr. 10

Tot aici se primește un băiat ca ucenic, care să aibe 2—4 cl. sec.

Rog și pe mai departe sprijinul onor. public

DUMITRU PARDOS, m. legător de cărți.

Atenționel!